

UVODNIK: DVAJSET LET IZHAJANJA REVIJE SOCIALNA PEDAGOGIKA

1

EDITORIAL: TWENTY YEARS OF THE
JOURNAL SOCIAL PEDAGOGY

Matej Sande

Revija Socialna pedagogika letos prehaja v dvajseto leto izhajanja. Od samega začetka leta 1997 ostaja pomemben gradnik stroke, saj z dodajanjem relevantnosti objavam oziroma temam omogoča premike na nekaterih področjih socialnopedagoškega delovanja. Pomen revije za razvoj stroke je bil v prvih desetih letih izhajanja morda še toliko večji, saj je deloma sovpadal z razvojem stanovskega Združenja za socialno pedagogiko in Oddelka za socialno pedagogiko na Pedagoški fakulteti v Ljubljani. Ključne teme objav v tem času so predstavljene v članku Izzivi stroke v tej številki revije. Tudi v zadnjem obdobju izhajanja objave kažejo širino področja z nekaterimi izpostavljenimi temami, kot so mladostniki, družina, problematika brezposelnosti, migracije in medkulturnost ter nastanitvena podpora.

Ena izmed glavnih značilnosti objav v reviji je bila v vsem tem času raznolikost. Avtorice in avtorji prispevkov v 71 številkah prihajajo z najrazličnejših področij dela, ki jih pokriva ali pa se jih zgolj dotika socialna pedagogika. Takšna raznolikost objav in sposobnost vpletanja socialne pedagogike v najrazličnejša področja dela dajeta širino stroki. Lep primer je trenutna številka revije, ki pokriva raziskave na področju psihosocialnega razvoja, prijateljskih omrežij mladih, medgeneracijskega prenosa in sodelovanja med družino, vzgojnim zavodom in centrom za socialno delo v času bivanja otroka v vzgojnem zavodu. Poleg izvirnih znanstvenih člankov, ki prikazujejo rezultate raziskav, je v tej številki

tudi pregledni članek o relacijski paradigmi kot paradigmatsem premiku sodobne psihoanalize. Tu sta tudi strokovna članka o problematiki posvojitve v državah izvora in o cirkuški pedagogiki. Pomen strokovnih člankov in ohranjanje ravnovesja med znanstvenimi in strokovnimi objavami je močno področje revije, ki ni namenjena zgolj objavi izvirnih raziskovalnih člankov, ampak je ves čas na voljo kot glasnica najrazličnejših projektov in premikov v stroki. Prav kombinacija znanstvenih in strokovnih objav lahko zagotavlja relevantnost revije za stroko in ob vrstniških recenzijah omogoča objave tako raziskovalcem kot praktikom ter v idealnih primerih nudi oceno stanja in potreb v praksi, na osnovi katerih se načrtujejo nove prilagojene socialnopedagoške intervencije.

Eden izmed prelomov v izhajanju revije je bil gotovo prehod na dve dvojni številki namesto štirih ali včasih petih številok v letniku. Krčenje števila številok v letniku je bilo posledica prenehanja sofinanciranja enega izmed financerjev revije, kar pomeni, da se je financiranje skoraj prepolovilo. Odločitev za dve dvojni številki je omogočila, da se v treh letih izhajanja število člankov ni drastično zmanjšalo, saj se je hkrati povečalo število člankov v eni dvojni številki. Gotovo pa ima ta način izhajanja tudi pomanjkljivosti. Dve izmed njih sta, da revija težje zagotavlja aktualnost objav in da se je za avtorje podaljšal čas od oddaje prispevkov do objave. Navkljub tem omejitvam je bila ideja v zagotavljanju primerljive kakovosti objav ob občasnem krajšanju prispevkov v posameznih dvojnih številkah.

Revijo v prvi vrsti soustvarjajo različni avtorji prispevkov. Podpora številnih avtoric in avtorjev, ki so prepoznavali kakovost objav v celotnem obdobju izhajanja, je neprecenljiva. Prav avtorji so s svojimi kakovostnimi objavami, ki so jih številčno citirali tudi avtorji v drugih publikacijah, vedno dvigovali ugled revije. Mnogi izmed njih so pomagali tudi kot recenzenti in so zagotavljali kriterije za objavo ter kakovost objavljenih znanstvenih in strokovnih prispevkov. Recenzentke in recenzenti so pogosto mejnik do objave prispevka v reviji in včasih podaljšajo postopek ali preprečijo objavo. Navkljub tej pomembni vlogi je njihovo delo pogosto spregledano in navzven najmanj vidno, s strani zagotavljanja kakovosti pa se jasno odraža v prispevkih vseh izdaj revije.

Čeprav se morda zdi, da revija včasih zaradi narave izhajanja zaostaja za družbenimi dogodki, so odzivi nanjo s strani stroke pravočasni oziroma ustrezni. Premik v razumevanju in poimenovanju težav od čustveno-vedenjskih motenj do težav v socialni integraciji, odziv oziroma podpora Oddelka za socialno pedagogiko ob sprejemanju družinskega zakonika, odziv socialnih pedagogov na problematiko beguncev in projekt socialnih pedagogov v Dutovljah so primeri, kako se je stroka v zadnjih nekaj letih odzivala na aktualno družbeno-politično in strokovno dogajanje. V nekaterih primerih, kot je npr. problematika migracij in medkulturnosti, so bili problemi integracije v reviji izpostavljeni bistveno pred trenutno evropsko begunsko krizo in njenimi posledicami. Aktualen odziv stroke sta med drugimi tudi socialnopedagoško delovanje in aktivizem od samega začetka begunske krize, od delovanja na mejah in v sprejemnih centrih do trenutnega dela v azilnih domovih in kritičnega odzivanja na problem pomanjkljive integracije, ki trenutno poteka pri nas.

Zahvala za zelo pomemben prispevek pri razvoju revije gre v prvi vrsti Bojanu Deklevi kot dolgoletnemu odgovornemu uredniku in „ustanovitelju“ revije. Njegovi zagon, znanstvena širina in številne reference iz objav v reviji so sooblikovali sodobno podobo revije Socialna pedagogika. Sourednica (oz. odgovorna urednica revije) je bila v prvem obdobju izhajanja (1997–2008) Alenka Kobolt. Njen prispevek je morda največji v uredništvu številnih tematskih števil, ki so zaznamovale temeljna področja delovanja stroke. Kot urednica ali sourednica je sodelovala pri pripravi dvanajstih tematskih števil revije z najrazličnejšimi krovnimi temami: od identitete stroke do specifičnih intervencij na področju socialnopedagoškega dela. Z drugo letošnjo dvojno številko prihaja že šesta tematska revija na temo supervizije, ki jo pripravljata v souredništvu s Sonjo Žorgo.

Zahvala ob jubileju izhajanja revije gre tudi trem predsednicam Združenja za socialno pedagogiko Heleni Pečelin, Andreji Grobelšek in Karmen Mikek, ki so razumele pomen revije kot enega izmed ključnih projektov Združenja za socialno pedagogiko. Brez vsebinske in finančne podpore združenja in njegovih članov izhajanje revije v takšni obliki ne bi bilo mogoče. Podpora članov združenja

je pomemben vidik samofinanciranja pri izdajanju revije, ki poleg javnih sredstev omogoča kontinuiteto revije. Podpora članov in naročnikov revije ima velik pomen tudi pri zagotavljanju neodvisnosti revije, saj je le na ta način lahko ostajala zvesta svojim izhodiščem in uredniškemu načrtu. Revija še vedno prispe na več kot štiristo naslovov posameznikov in institucij, izhajajoč iz letnih skupščin Združenja za socialno pedagogiko pa bi si seveda želeli še večje podpore članstva.

Zahvala pri sodelovanju in odločanju pri ključnih mejnikih izhajanja revije pa gre tudi mednarodnemu uredniškemu odboru. Za uredniški odbor so bile v preteklosti pomembne tudi povratne informacije s strani bralcev revije. Vedno smo se sproti odzivali na kritike in pripombe (od objav/neobjav v angleškem jeziku do velikosti nabora znakov in ponovni uvedbi slik na naslovnici) ter jih v uredniškem programu tudi upoštevali.

V času izdajanja revije je poleg avtorjev, uredniškega odbora in urednikov posameznih številčk pri pripravi sodelovalo veliko število ljudi, ki so s svojim prispevkom pomagali soustvarjati revijo, kot jo beremo danes. Za jezikovno podobo revije sta v novejšem obdobju skrbeli Katarina Mihelič in Simona Kepic, za prevode in angleške lekture Tadej Karoli, za tehnično uredništvo sklicev in virov Ana Colja, za oblikovanje in prelom pa kronološko Nenad Maraš, Felix Osina in Maja Krisper.

Dvajsetletnega izdajanja revije ne bi bilo brez podpore ključnih financerjev Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport RS ter Javne agencije za knjigo in v zadnjem obdobju Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije. Za oblikovanje, prelom in tisk revije v zadnjih treh letih skrbi projekt socialnega podjetništva Iz principa, ki omogoča zaposlitve osebam iz ranljivih ciljnih skupin. Podpora projekta reviji je v času zmanjšanja financiranja pomagala ohraniti nivo kakovosti revije.

Vizija revije ostaja razvoj stroke in promocija socialne pedagogike doma in v tujini ter zagotavljanje interdisciplinarnosti in prepletanje znanosti in stroke. Na koncu je to seveda naša revija, ki ste jo kot bralci ali pisci pomagali soustvarjati vi, zato vas lahko le povabim, da tako ostane tudi v prihodnje.